De Gelderlander - 6 april 2012

Bastiaans' kruisweg in Mill

Statie 12: 'Vader, het is volbracht' roept Jezus met zijn laatste krachten en hij sterft. Het is één van de veertien staties van de kruisweg die sinds enkele dagen in de kapel van Zorgcentrum Aldenhorst in Mill hangt. De kruisweg die een Millse zoon in 1948 schilderde: kunstschilder Kees Bastiaans (1909-1986). De familie Bastiaans heeft de veertien schetsen in bruikleen gegeven aan het zorgcentrum. Vandaag vangen de kleurige schetsen, tijdens de dienst van Goede Vrijdag, de bewonderende blikken van de bewoners van Aldenhorst.

Zie ook pagina 31
Van de aardbodem verdwenen

foto **Ed van Alem**

Spoorloos verdwenen, 14 schilderijen

door **Geurt Franzen**

MILL – Waar zijn de échte veertien staties van de kruisweg van Kees Bastiaans? Zoon Bas spreekt van een raadsel. „We hebben alles afgezocht. Zijn in Sambeek geweest, maar ook in kloosters elders. Niemand weet waar ze zijn."

De schetsen van Bastiaans die sinds een week in het Millse zorgcentrum hangen zijn honderd procent echt. En hoe kleurrijk en levensecht ze ook zijn, hoe goed de kunstenaar er ook in geslaagd is om de zwaarmoedigheid van Jezus' laatste gang te vangen, het blijven voorontwerpen van de echte schilderijen die de kunstschilder ooit op doek penseelde. Maar die zijn spoorloos.

Het verhaal van de verdwenen schilderijen begint in 1948, als de Millse kunstenaar een opdracht krijgt van de Zusters Dominicanessen uit Sambeek. In de kapel van het Catharinaklooster aan de Torenstraat moet een kruisweg komen hangen. Of Bastiaans die wil schilderen. Bas Bastiaans: „Het is nog steeds een godsraadsel dat vader erin geslaagd is vijftien kinderen te voeden met schilderen."

Er moest dus brood op de plank komen en Bastiaans hapte toe. Maar eerst maakte hij van elke statie een schets. Niet met wat houtskool op een stukje papier, nee, kleurrijke aquarellen zijn het geworden waarmee hij de Sambeekse nonnen van zijn kunnen wist te overtuigen. En toen hapten zij toe. Bas Bastiaans: „Ik heb een vage herinnering dat ik als 6-jarige jongen vader ermee bezig zag. Maar ik heb de schilderijen nooit zien hangen in het klooster."

In 1986 kwam de schilder te overlijden. De veertien schetsen belandden uiteindelijk op zolder bij zoon Bas. „We zijn nog steeds aan het inventariseren wat vader allemaal heeft gemaakt. Maar de kruisweg intrigeerde me. Toen ik daarnaar op zoek ging, bleken de nonnen niet meer in Sambeek te wonen. En de staties niet meer in het klooster te hangen. Ik heb overal gezocht. Ben bij andere kloosters van de Dominicanessen geweest, maar niemand weet ervan. Ze kunnen toch niet zomaar verdwenen zijn? En zoiets gooi je toch niet weg?"

Omdat de Dominicanessen ook missiezusters waren, vermoedt hij dat een van de nonnen de kruisweg heeft meegenomen naar het buitenland. Misschien hangen ze wel ergens op de Antillen, daar hadden de zusters ook een bloeiende post. Hij hoopt het. Dat ze toch nog ergens in een gewijde ruimte hangen. Want daar waren ze ooit voor bedoeld.

Gelukkig zijn er de fraaie schetser nog. Stuk voor kunstwerken op zich. „In Mill hangen ze perfect", zegt de zoon. „Alsof vader er al rekening mee gehouden had."